

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11775/2022
26.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца Д.О.О. „Тараш“ из Тараша, чији је пуномоћник Ивица Р. Чолак, адвокат из ..., против туженог Града Зрењанина, кога заступају Љубиша Рикало и Миша Поповић, адвокати из ..., уз учешће умешача на страни туженог Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3512/19 од 05.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 26.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3512/19 од 05.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину П 68/17 од 13.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности суда да решава у овој правној ствари. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд обавезе туженог да му исплати на име накнаде материјалне штете, на име накнаде измакле користи, за 2017. годину износ од 17.299.314,87 динара са законском затезном каматом од 01.11.2017. године до исплате, за 2018. годину износ од 29.556.481,01 динара са законском затезном каматом од 01.11.2018. године до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом исплати трошкове парничног поступка у износу од 460.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3512/19 од 05.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба и потврђена првостепена пресуда у делу одлуке о тужбеном захтеву и трошковима поступка (став други и трећи изреке). Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом дозвољених разлога.

Испитујући правилност побијане одлуке на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Република Србија је власник некретнина уписаних у Лист непокретности број .. КО ..., укупне површине 490х 47а 14м2, на којима је уписано право коришћења у корист тужиоца Д.О.О. „Тараш“ из Тараша. До 2007. године тужилац је користио наведено пољопривредно земљиште, а од 2007. године земљиште у површини од 235 хектара било је предмет закупа по уговору који је тужилац закључио са Градом Зрењанином и за које земљиште је плаћао закупнину, са периодом важења уговора пет година. Почев од 2012. године, Град Зрењанин је спроводио лицитацију пољопривредног земљишта уписаног у Лист непокретности број .. КО ... сваке године, а као закупци су се појављивала пољопривредна газдинства. Правноснажном пресудом Вишег суда у Зрењанину П 25/15 од 08.09.2015. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца Д.О.О. „Тараш“ из Тараша да се утврди да су правни претходници тужиоца стекли правним пословима и то: куповином, заменом, продајом на трајно и бесплатно коришћење и изношењем из комасационе масе непокретности уведене у Лист непокретности број .. КО ..., те да се обавезе тужена Република Србија да трпи да се тужилац упише као власник на истим. Одлуком градоначелника Града Зрењанина 15.12.2016. године расписан је оглас за главну лицитацију за давање у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, којим огласом је била обухваћена и земља уписана у Лист непокретности број .. КО Министарство пољопривреде и заштите животне средине је дало сагласност за давање у закуп наведеног земљишта за агроекономску 2016. годину. Тужени је расписао јавни оглас за агроекономску 2017/18 годину за давање у закуп и на коришћење наведеног пољопривредног земљишта. Тужилац се обратио Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, Управи за пољопривредно земљиште са захтевом да одреди висину накнаде кориснику за агроекономску 2017/2018 годину, које је тужиоца упутило да се обрати надлежном органу јединице локалне самоуправе у вези са спровођењем поступка јавног надметања и давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини са упозорењем да без закљученог уговора о закупу са Републиком Србијом не улази у посед предметног земљишта. Тужилац за агроекономску 2016. и 2017. годину није имао закључене уговоре о закупу пољопривредног земљишта уписаног у Лист непокретности број .. КО

Нижестепени судови су одбили тужбени захтев, са позивом на одредбу члана 94. став 2. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/06, 65/08 и 41/09), којим је предвиђено да даном ступања на снагу закона (27.07.2006. године), пољопривредно земљиште у државној својини се преноси на управљање Министарству, до доношења одлуке о давању у закуп тог земљишта, а да правном лицу које је имало право коришћења пољопривредног земљишта у државној својини то право престаје истеком рока одређеног уговором о давању на коришћење земљишта, даном доношења одлуке о давању у закуп тог земљишта, односно даном отуђења земљишта. Право коришћења које је тужилац имао на пољопривредном земљишту уписаном у Листу непокретности број .. КО ... је престало с обзиром да тужилац није земљиште претворио у друштвени капитал предузећа до 31.12.1997. године, који је био

последњи законски рок до када је то било могуће учинити у смислу члана 2. Закона о изменама и допунама Закона о претварању друштвене својине на пољопривредно земљиште у друге облике својине („Службени гласник РС“, број 54/96), а у вези са чланом 1. Закона о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине („Службени гласник РС“ 49/92), као ни након 31.12.1997. године. Одредбом члана 60. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/06, 65/08 и 41/09) регулисан је начин располагања и управљања земљиштем у државној својини којим располаже и управља држава преко надлежног министарства, што је случај и са предметним земљиштем, а сагласно наведеној одредби коришћење земљишта се остварује давањем у закуп земљишта, а како тужилац за економску 2016/17 и 2017/18 није имао закључене уговоре о закупу предметног земљишта то нема ни основ за евентуалну накнаду измакле користи за наведени период, а није доказао да је у радњама туженог било противправности.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Одредбом члана 95. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/06, 41/09, 65/08...112/15), престао је да важи Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 49/92, 53/93 са изменама) и члан 2., 4., 5., 6. став 1., 4. и 5. и члан 7., 9., 10. и 12. Закона о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине („Службени гласник РС“, број 49/92 и 54/96).

Одредбом члана 94. став 1. Закона о пољопривредном земљишту прописано је да даном ступања на снагу овог закона пољопривредно земљиште у државној својини преноси се на управљање Министарству до доношења одлуке о давању у закуп тог земљишта. Ставом 2. овог члана прописано је да правном лицу које је на дан ступања на снагу овог закона имало право коришћења пољопривредног земљишта у државној својини, то право престаје даном истека рока одређеног уговором о давању на коришћење тог земљишта, даном доношења одлуке о давању у закуп тог земљишта, односно даном отуђења тог земљишта, а ставом 3. прописано је да правно лице из става 2. овог члана дужно је да у року од 15 дана од дана престанка права коришћења, пољопривредно земљиште у државној својини пренесе у државину Министарству, односно закупцу или купцу.

Одредбом члана 60. став 1. Закона о пољопривредном земљишту прописано је да пољопривредним земљиштем Републике Србије располаже и управља Република Србија преко Министарства, а основним ставовима овог члана регулисано је питање располагања и управљања.

Тужилац од туженог потражује накнаду штете на име измакле користи за 2017. и 2018. годину.

Законом о пољопривредном земљишту који је ступио на снагу 27.07.2006. године, прописани су услови и поступак давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини. Ступањем на снагу овог закона тужиоцу је престало право коришћења пољопривредног земљишта у државној својини и тужилац није више имао могућност да спорно пољопривредно земљиште у државној својини користи без регулисања међусобних односа са Републиком Србијом, због чега нису од утицаја

наводи ревизије да тужилац као уписани титулар права коришћења на основу одредби члана 62., 63. и 64. Закона о државном премеру и катастру основано потражује измаклу корист за наведено земљиште. Тужбени захтев тужиоца за утврђење права својине на предметном пољопривредном земљишту је правноснажно одбијен пресудом П 25/15 и тужилац није доказао да је ово земљиште стекао теретним правним послом. У конкретном случају за спорни период тужилац није закључио уговоре о закупу предметног земљишта, иако је од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, Управи за пољопривредно земљиште упућен на закључење уговора о закупу са Републиком Србијом, те је и на овај начин био упознат са могућношћу и начином коришћења овог земљишта, а у радњама туженог нема противправности. Стога су правилно нижестепени судови одбили тужбени захтев за накнаду измакле користи јер не постоји основ за исплату овакве накнаде. Нижестепени судови су одлучивали на основу доказа изведених у току првостепеног поступка па је без утицаја позивање ревидента на решење РГЗ од 04.11.2019. године које датира након овог периода.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**